

angaar, tror jeg, man fikker sig bedre ved at tillade, at Folk, der finde slige Projektiler, kunne samle dem op og aflevere dem til Militæretaten og faae Godtgjørelse derfor som for gammelt Tjern; men jeg vil da foreslaa, at Militæretaten skal være forpligtet til at give højere Pris, end der gives hos Tjernkammeren for gammelt Tjern. Hvad det tredie, det farligste Tilfælde angaar, da er det ganske vist, at kunde man derved, at Folk ikke samlede Projektilerne op, men lode dem blive liggende, undgaa, at disse gjorde Ulykke, saa var det meget godt, men det kan jeg ikke indse, man kan. Vi kunne nu ikke udelukkende tage Hensyn til Skydebanen paa Amager. Der kan ogsaa ske Skydeforsøg f. Ex. fra Forterne mod Saltholmsgrunden, og i Tidens Løb vil der vel ogsaa ske Skarpskydningsforsøg andre Steder i Landet. Jeg skal imidlertid holde mig til Skydebanerne paa Amager, og der ville Projektilerne da kunne falde enten i Vandet, nemlig paa de lave Grunde i Kallebodstrand, eller paa en privat Mand's Jord i Nærheden. Naar et saadant Projektil ligger i Vandet, kan det da hende, at en Strandfisker eller en Sandgraver kan komme til at støde paa en saadan haard Gjenstand, uden at han veed, hvad det er, og Faren for at komme til at røre ved en saadan Kavalier er jo meget stor, naar Mekanismen er en saadan, at Projektilet er saa let antændeligt, at det kan explodere blot derved, at man dreier og vender det en Smule. Det Samme vilde ogsaa være Tilfældet, naar Projektilet faldt paa Land, faldt ind paa en opdyrket Mark. Det kan maasse en Tid ligge ganske rolig der, idet vel Nogle fra først af have set det, men Ingen har taget Notits af det, indtil der en skjøn Dag bliver pløjet; saa faar Fyren et Stød, og saa exploderer den og springer i Luften. Derfor vi skulle søge at undgaa Ulykkestilfælde paa den Maade, saa tror jeg, at vi maatte gaa i stor Detail, og vi vilde dog ikke faae alle Tilfælde med. Den Fare, som der er for, at et Projektil exploderer ved en let Berøring, er dog vistnok kun meget undtagelsesvis tilstede. Den største Fare og den Fare, som oftest vil indtræde, tror jeg er den, som indtræder i de to Tilfælde, hvor man enten af Uhyndighed sælger et saadant Projektil som gammelt Tjern, der derpaa kastes i Smelteoven, eller hvor man borer i Projektilet for at faae Brandrøret taget ud og derved bringer Projektilet til at springe. I disse to Tilfælde kan jeg ikke negte, at det forekommer mig, at Regeringens Forslag er mere betryggende end Endringsforslaget, og i det tredie Tilfælde tror jeg ikke, at man, selv om man forbyder Optagelsen, kan forhindre den Fare, som tilfældigvis kan fremfalde derved, at man rører ved Projektilet. I det Tilfælde f. Ex., at En eller Anden opfisker et saadant Projektil af Vandet, og han virkelig er samvittighedsfuld, hvad vil han saa gjøre? Saa vil han sige: dette Projektil har jeg nu faaet op, men det maa

jeg ikke have, og saa smider han det bort, men saa kan jo en Anden komme og finde det. Og dersom Projektilet ligger paa Landjorden, saa kan det jo ogsaa ske, at Nogen aldeles uafvidende kommer til at røre derved. Det vilde maasse være bedre, at sætte et stort Kors derved og at bede kyndige Folk om at tage det op; men det vilde da efter min Mening være omtrent ligesaa farligt for dem at tage det op som for Andre, og det eneste Rigtige vilde derfor vistnok være at sprænge Projektilet med en Dynamitpatron. Det er den eneste Maade, hvorpaa Faren kan fjernes. Det forekommer mig, at Regeringsforslaget i Almindelighed giver mere Garanti imod Faren end det Endringsforslag, som det ærede Medlem har foreslået.

Justitsministeren (Nellemann): Jeg skal med Hensyn til det foreliggende Endringsforslag gjøre den Bemærkning, at det vistnok ikke vil kunne vedtages i den Form, hvori det foreligger, idet det nemlig synes mig at være temmelig klart, at det ikke gaar an ubetinget at forbyde at opsamle eller opgrave disse Gjenstande. Dette gaar i alt Fald ikke an, uden at man med det Samme gjør det til en Forpligtelse for Krigsministeriet at fjerne dem, naar det ønskes af de Paagjældende, thi det kan jo fornuftigvis umuligt være Meningen, naar et saadant Projektil falder ind i en Mand's Mark eller Have, at han da skal lade det ligge og Ingenting maa gjøre. Det kan dog umulig være Meningen, at han skal lade det ligge der, saa at Børn eller Kreaturer, eller hvem der nu kommer til at røre derved, kunne komme til Skade. Dette vil jo imidlertid blive Følgen af Loven, dersom Endringsforslaget vedtages, thi derefter maa han jo ikke opsamle Projektilet. Dersom noget Saadant skulde foreskrives, saa maatte det ogsaa ved Siden deraf foreskrives, at det maatte være en Forpligtelse for Krigsministeriet at fjerne saadanne Gjenstande paa Forlangende. Det forekommer mig imidlertid, at Hovedspørgsmaalet og det, som i den Henseende er det Vigtigste, er det, om Faren, for at disse Gjenstande ved slige Opgravninger eller Opsamlinger kunne explodere, er saa nærliggende eller saa stor, at der er Grund til at medtage dette i Forbudet. Min Kollega, Krigsministeren, med hvem jeg har samtalt angaaende disse Endringsforslag, har været af den Mening, at denne Fare ikke var saa betydelig. Han har ment, at Udsigten til at faae disse Ting borttagne er større, naar det er tilladt Folk at gjøre sig en Fortjeneste ved at indsamle dem, og at Fordelen ved at faae dem bortfjernede overvejer den Fare, der kunde være forbundet med at tage dem op. Om dette sidste Punkt har jeg imidlertid naturligvis ikke nogen saadan personlig Overbevisning, at jeg i nogen Maade tør stille den op overfor de to Herrer, som nys have haft Ordet; men det maa jeg i alt Fald gjøre gjældende